

Kitaaba Ruut

Naa'omiinii fi Ruut

¹ Bara abbootiin murtii bulchaa turanitti beelli biyyatti bu'e; namichi Beetlihem Yihuudaa keessa jiraatu tokko niitii isaatii fi ilmaan isaa lamaan fudhatee biyya Mo'aab jiraachuu dhage.

² Maqaan namichaa Eliimelek, maqaan niitii isaa Naa'omiin, maqaan ilmaan isaa lamaanii immoo Mahiloonii fi Kiliyoon jedhama ture. Isaanis namoota Efraataa kan biyya Yihuudaa Beetlihem keessa jiraatan turan. Jarris biyya Mo'aab dhaqanii achi jiraatan.

³ Eliimelek dhirsi Naa'omiin ni du'e; isheenis ilmaan ishee lamaan wajjin hafte.

⁴ Isaanis dubartoota Mo'aab fuudhan; isheen tokko Orphaa kaan immoo Ruut jedhamti. Erga isaan waggaa kudhan achi jiraatanii booddee,

⁵ Mahiloonii fi Kiliyoon ni du'an. Naa'omiinis ilmaan ishee lamaanii fi dhirsa ishee dhabdee kophaa hafte.

⁶ Isheenis utuu Mo'aab jirtuu akka WAAQAYYO saba isaa yaadatee nyaata kenneef dhageesse; Naa'omiinii fi Niitonna ilmaan ishees gara biyya isheetti deebi'uuf qophaa'an.

⁷ Isheenis iddoo jiraachaa turtee kaatee nitota ilmaan ishee wajjin gara biyya Yihuudaatti deebi'uuf karaa qabatte.

⁸ Ergasiis Naa'omiin nitota ilmaan ishee lamaanii akkana jette; "Tokkoon tokkoon

keessan gara mana haadhota keessaniitti deebi'aa. Akkuma dhirsoota keessan kanneen du'anii fi anaafis arjoomtan sana WAAQAYYO isiniif haa arjoomu.

⁹ WAAQAYYO tokkoo tokkoo keessaniifis mana dhirsa itti heerumtaniitti boqonnaa isinii haa kennu."

Isheenis ergasii isaan dhungate; isaanis sagalee ol fudhatanii boo'anii

¹⁰ "Waawuu, nu si wajjin gara saba keetiitti deebina" jedhaniin.

¹¹ Naa'omiin garuu akkana jette; "Yaa intallan ko, gara mana keessaniitti deebi'aa. Maaliif na wajjin deemu? Ani si'achi ilmaan dhirsa isiniif ta'uu danda'an da'aa?

¹² Yaa intallan koo gara mana keessaniitti deebi'aa; ani dhirsa biraatti heerumuudhaaf dul-loomeera. Yoo ani abdii qaba jedhee halkanuma kana heerumee ilmaan da'e illee,

¹³ isin hamma isaan guddatanitti ni eeggattuu? Isaan eeggachuuf jettanii utuu hin heerumin haftuu ree? Lakkii yaa intallan koo. Kun isin caalaa natti ulfaata; harki WAAQAYYOO natti garagaleeraatii!"

¹⁴ Isaan amma illee sagalee isaanii ol fudhatanii boo'an. Kana irratti Orphaan haadha dhirsa ishee dhungattee nagaatti jetteen; Ruut garuu isheetti marmite.

¹⁵ Naa'omiinis, "Kunoo, waarsaan kee gara saba isheetii fi waaqota isheetti deebi'aa jirti. Atis ishee wajjin deebi'i" jetteen.

¹⁶ Ruut garuu akkana jettee deebifte; "Akka ani si dhiisu yookaan si biraa deebi'u na hin

dirqisiisin. Iddoo ati deemtu nan deema; iddoo ati jiraattus nan jiraadha. Sabni kee saba koo ni ta'a; Waaqni kees Waaqa koo ni ta'a.

¹⁷ Iddoo ati itti duututti anis nan du'a; achittis nan awwaalama. Si'achi yoo duuti gargari nu baase malee yoo ani si dhiisee deeme WAAQAYYO na haa adabu; adabbiin sunis akka malee haa cimu."

¹⁸ Naa'omiinis yeroo akka Ruut ishee wajjin deemuuf murteessite hubattetti ishee dirqisiisuu dhiifte.

¹⁹ Kanaafuu dubartoonni lachuu hamma Beetlihemitti deeman. Yommuu isaan Beetlihem ga'anittis sababii isaaniitiif guutummaan magaalattii raafamte; dubartoonnis, "Isheen kun Naa'omiinii?" jedhan.

²⁰ Isheenis akkana isaaniin jette; "Naa'omiin jettanii na hin waaminaa! Sababii Waaqni Waan Hunda Danda'u jireenya koo hadheesseef Maaraa jedhaatii na waamaa.

²¹ Ani harka guutuudhaan ba'e; WAAQAYYO garuu harka duwwaa na deebise. Isin maaliif Naa'omiin naan jettu? WAAQAYYO na dhiphiseera; Waaqni Waan Hunda Danda'u rakkina natti fideeraatii."

²² Kanaafuu Naa'omiin, niitii ilma ishee Ruut Mo'aabittii wajjin yeroo garbuun haamamuu jalqabutti Mo'aabii gara Beetlihemitti deebite.

2

Ruut Lafa qotiisaa Bo'eez Keessatti

¹ Naa'omiin balbala Eliimelek keessaa fira dhirsa ishee namicha sooressa Bo'eez jedhamu tokko qabdi turte.

² Ruut Mo'aabittiinis Naa'omiiniin, "Ani nama fuula isaa duratti fudhatama argadhu duubaan qarmii funaannachuuf gara lafa qotiisaatti achi nan ba'a" jette.

Naa'omiinis, "Yaa intala koo dhaqi" jetteen.

³ Kanaafuu isheen gara lafa qotiisaa dhaqxee warra midhaan haaman duubaan qarmii funaannachuu jalqabde. Isheen utuma qarmii funaannachaa jirtuu akka lafti qotiisaa isheen keessa jirtu sun kan Bo'eez ta'e hubatte; Bo'eez kunis sanyii Eliimelek ture.

⁴ Yeruma sanatti Bo'eez Beetlihemii dhufee warra midhaan haamaniin, "WAAQAYYO isin wajjin haa ta'u!" jedhee nagaa isaan gaafate.

Isaanis deebisanii, "WAAQAYYO si haa eebbisu!" jedhaniin.

⁵ Bo'eezis dura bu'aa hojjettoota isaatiin, "Intalli kun kan eenyuu ti?" jedhee gaafate.

⁶ Dura bu'aan sunis akkana jedhee deebise; "Isheen nama Mo'aab; Naa'omiin wajjin biyya Mo'aabii dhufte.

⁷ Isheenis, 'Maaloo akka ani hojjettoota duubaan bissii gidduudhaan qarmii funaannadhu naa eeyyami' jette. Isheen yeroo xinnoof gaaddisa jala boqotte malee ganamaa jalqabdee hamma ammaatti jabaattee hojjechaa turte."

⁸ Kana irratti Bo'eez Ruutiin akkana jedhe; "Yaa intala koo na dhaga'i. Gara lafa qotiisaa biraa dhaqxee qarmii hin funaanin; iddoo kanaas

hin deemin. Asuma hojjettoota koo dubarran wajjin turi.

⁹ Lafa gotiisaa warri dhiiraa keessaa haaman ilaaliitii dubarran duukaa bu'i. Akka isaan si'i hin tuqne ani warra dhiiraatti himeera. Yeroo dheebottus godaa bishaanii dhiironni guutan keessaa budduuqsii dhugi."

¹⁰ Kana irrattis isheen addaan lafatti gombi-famtee, "Ani utuu nama biyya ormaa ta'ee jiruu fuula kee duratti surraa argadhee ati na arguun kee kun maaliifi?" jettee isa gaafatte.

¹¹ Bo'eez immoo akkana jedhee deebiseef; "Waan ati erga dhirsi kee du'ee jalqabee haadha dhirsa keetiitiif goote hundumaa, akka ati itti abbaa kee, haadha keetii fi biyya kee dhiiftee saba kanaan dura hin beekin wajjin jiraachuudhaaf dhufte dhaga'eera.

¹² WAAQAYYO waan ati goote hundaaf gatii kee siif haa deebisu. WAAQAYYO Waaqni Israa'el kan ati qoochoo isaa jalatti baqachuudhaaf dhufte sun baay'isee siif haa deebisu."

¹³ Isheenis akkana jette; "Yaa gooftaa ko, ani yoo akka hojjettoota kee dubarran keessaa akka ishee tokkootti madaalamuu baadhe illee sababii ati na jajjabeessitee gara laafinaan ana garbittii keetti dubbatteef ani fuula kee duratti surraa argadheera."

¹⁴ Bo'eezis yeroo laaqanaatti, "As kottu. Buddeenas fudhadhuutii wayinii dhangaggaa'aatti cuuphadhu" jedheen.

Yeroo isheen hojjettoota wajjin teessettis asheetii waadame kenneef. Isheenis nyaattee quuftee xinnoon irraa hafeef.

15 Akkuma isheen qarmii funaannachuuf ol kaateenis Bo'eez akkana jedhee hojjettoota isaa ajaje; "Yoo isheen bissii gidduudhaa illee qarmii funaannatte ishee hin rifachiisinaa.

16 Qooda kanaa bissii keessaa tokko tokko luggisaatii akka isheen funaannatuuf lafa bubu-usaafii malee isheetti hin dheekkaminaa."

17 Kanaafuu Ruut hamma galgalaatti lafa qotiisaa keessaa funaannatte. Garbuu funaannatte sanas ni sukkuumatte; innis gara safartuu iifii* tokkoo ta'e.

18 Isheenis garbuu sana baadhattee maga-alaatti deebite; haati dhirsa ishees wanni isheen funaannatte hammam akka ta'e argite. Akkasumas Ruut waan guyyaa nyaattee quuftee ishee irraa hafe sana gad baaftte kenniteef.

19 Haati dhirsa ishees, "Ati har'a eessaa funaannatte? Eessa hojjechaa oolte? Namni xiyye-effannoo kana siif kenne sun haa eebbifamu!" jette.

Ergasiis Ruut waa'ee namicha lafa qotiisaa isaa keessaa funaannachaa oolte sanaa haadha dhirsa isheetti himte. Isheenis, "Maqaan namicha ani har'a bira hojjechaa oole sanaa Bo'eez jedhama" jette.

20 Naa'omiinis, "WAAQAYYO inni warra jiraniifis warra du'aniifis gara laafina gochuu hin dhiifne sun isa haa eebbisu!" jette. Itti dabaludhaanis, "Inni fira keenya kan dhi'oo ti; warra nu dhaaluun irra jiru keessaas isa tokkoo dha" isheedhaan jette.

---

* 2:17 Iifin tokko kiiloo giraamii 40.

²¹ Ergasiis Ruut Mo'aabittiin, "Inni, 'Hamma isaan midhaan koo hunda walitti qabanii fix-anitti iyyuu hojjettoota koo wajjin turi' naan jedheera" jetteen.

²² Naa'omiinis niitii ilma ishee Ruutiin, "Yaa intala ko, dubarran isaa wajjin ooluun siif gaarii dha; ati yoo gara lafa qotiisaa nama biraa deemte, miidhaan sirra ga'uu danda'aatii" jette.

²³ Kanaafuu Ruut hamma garbuu fi qamadiin haamamee dhumutti tajaajiltoota Bo'eez dubarran wajjin turte. Haadha dhirsa ishee wajjinis jiraatte.

3

Ruutii fi Bo'eez Oobdii Midhaanii Irratti

¹ Gaaf tokko Naa'omiin haati dhirsa ishee akkana isheedhaan jette; "Yaa intala ko, ani akka ati itti boqottuuf mana mijaa'aa siif barbaaduu hin qabuu?"

² Bo'eez namichi ati tajaajiltoota isaa dubarran sana wajjin turte sun fira keenya mitii? Inni edana oobdiitti garbuu qulleeffata.

³ Kanaafuu dhidhiqadhuutii shittoo dibadhu; uffata kee isa bareedaa illee uffadhu. Ergasiis gara oobdichaa dhaqi; inni garuu hamma nyaatee dhugee raawwatutti akka ati achi jirtu hin beekin.

⁴ Yeroo inni rafutti iddoo inni rafe hubadhu. Ergasii dhaqiitii wayyaa miilla isaa irraa saaqii ciisi. Innis waan ati gochuu qabdu sitti hima."

⁵ Ruutis, "Ani waan ati jettu hunda nan godha" jettee deebifte.

⁶ Kanaafuu Ruut gara oobdii sanaatti gad buutee waan haati dhirsa ishee godhi jetteen hundumaa goote.

⁷ Bo'eezis erga nyaatee dhugee gammadee booddee achi fagaatee tuulaa midhaanii bira rafuu dhage. Ruutis suuta jettee dhaqxee miilla isaa irraa wayyaa saaqxee rafte.

⁸ Halkan walakkaatti wannii tokko namicha rifachiise; innis yommuu of irra garagalee ilaaletti dubartii miilla isaa jala ciiftu tokko arge.

⁹ Innis, "Ati eenyu?" jedhee gaafate.

Isheenis, "Ana Ruut tajaajiltuu kee ti. Ati sababii na dhaaluuf fira dhi'oo taateef handaara wayyaa keetii narra buusi" jetteen.

¹⁰ Innis deebisee akkana jedheen; "Yaa intala too, WAAQAYYO si haa eebbisu; arjummaan kun arjummaa ati kanaan dura goote sana caala; ati dargaggeessa yookaan sooressa yookaan hiyyeessa faana hin deemneetii.

¹¹ Ammas yaa intala koo hin sodaatin. Ani waan ati gaafattu hunda siif nan godha. Sabni magaalaa koo keessa jiraatu hundi akka ati dubartii amala gaarii qabdu taate ni beeka.

¹² Akka ani fira dhi'oo ta'e beekamaa dha; ta'us namni dhaaluudhaaf ana caalaa fira dhi'oo ta'e jira.

¹³ Asuma buli; bori ganama namichi yoo si dhaaluu barbaade gaarii dha; inni si haa dhaalu. Yoo inni si dhaaluu hin barbaanne garuu dhugaa WAAQAYYO jiraataa, ani sin dhaala. Hamma lafti bariitutti asuma ciisi."

¹⁴ Kanaafuu isheen hamma lafti bariitutti miilla isaa jala ciifte; garuu utuu namni tokko iyyuu hin beekin dursitee kaate; Bo'eez, "Dubartiin

gara oobdii kanaa dhufuun ishee beekamuu hin qabu” jedheeraatii.

¹⁵ Akkasumas, “Wayyaa irraan uffatte ofi irraa fuudhii diriirsii qabi” jedheen. Isheenis ni diriirsite; inni garbuu safartuu ja’a safaree ishee baachise. Ergasiis gara magaalaatti deebite.

¹⁶ Yommuu Ruut gara haadha dhirsa isheetti deebitetti Naa’omiin, “Yaa intala ko, wanni sun akkam ta’e?” jettee ishee gaafatte.

Isheenis waan Bo’eez isheef godhe hunda itti himte;

¹⁷ itti dabaltees, “‘Gara haadha dhirsa keetti harka duwwaa hin deebi’in’ jedhee garbuu safartuu ja’aa kana naa kenne” jetteen.

¹⁸ Naa’omiin immoo, “Yaa intala ko, hamma waan dhufu argitutti obsi. Namichi hamma dubbiin kun har’a fala argatutti hin boqotu” isheedhaan jette.

4

Bo’eez Ruutin Fuudhuu Isaa

¹ Bo’eez gara karra magaalaatti ba’ee achi taa’e. Innis yommuu namichi dhaaluuf isa caalaa fira dhi’oo ta’e sun dhufetti, “Yaa michuu ko, as kottuutii na bira taa’i” jedheen. Kanaafuu inni dhaqee taa’e.

² Bo’eezis maanguddoota magaalaa keessaa kudhan waamee, “As taa’aa” jedheen; isaanis ni tataa’an.

³ Kana irratti namicha dhaaluuf aantummaa qabu sanaan akkana jedhe; “Naa’omiin isheen Mo’aabii deebite sun lafa obboleessa keenya Eliimelek gurguruuf jirti.

⁴ Kanaafuu akka ati fuula warra as tataa'aniitii fi fuula maanguddoota saba kootii duratti lafa kana bittuuf ani waan kana sitti himuu yaade. Yoo ofii keetiif dhaaluu barbaadde dhaali. Yoo dhaaluu baatte garuu akka ani beekuuf natti himi. Waan kana gochuuf si malee namni mirga qabu tokko iyyuu hin jiruutii; namni sitti aanee aantummaa qabu ana."

Namichis, "Ani nan dhaala" jedhe.

⁵ Bo'eezis, "Egaa gaafa Naa'omiinii fi Ruuti Mo'aabittii irraa lafa bittutti ati maqaa namicha du'e sanaa qabeenya isaatiin waamsisuudhaaf niitii isaa illee fudhachuu qabda" jedheen.

⁶ Kana irratti firri dhi'oo sun, "Yoos ani qabeenya mataa kootti rakkina fiduu danda'aatii dhaaluu hin danda'u. Ati mataan kee mirga dhaaluu kootii fudhadhuutii dhaali. Ani waan kana gochuu hin danda'u" jedheen.

⁷ Bara durii biyya Israa'eliitti dhaalaa fi qabeenya walitti dabarsuun gareen tokko kophee isaa of irraa baasee garee kaaniif kennuudhaan mirkaneeffama ture. Israa'el keessatti bituu fi gurguruun haaluma kanaan mirkaneeffama ture.

⁸ Kanaafuu namichi dhaaluuf fira dhi'oo ture sun Bo'eeziin, "Ati mataan kee bitadhu" jedhee kophee of irraa baase.

⁹ Bo'eezis maanguddootaa fi saba hundaan akkana jedhe; "Akka ani qabeenya Eliimelek, qabeenya Kiliyyooniitii fi qabeenya Mahiloon hunda Naa'omiin irraa bite isin har'a dhugaa baatota.

¹⁰ Akkasumas akka maqaan isaa maatii isaa keessaa yookaan biyya isaa keessaa hin badneef

ani qabeenya isaatiin maqaa isaa waamsisuudhaaf Ruuti Mo'aabittii niitii Mahiloon kana niitii godhadhee fuudhuu kootiif isin har'a dhugaa baatota!"

¹¹ Maanguddoonnii fi namoonni karra sana dura turan hundinuu akkana jedhan; "Nu dhugaa baatota. WAAQAYYO dubartii mana kee dhufaa jirtu kana akka Raahelii fi Liyaa warra tokkummaadhaan mana Israa'el ijaaran sanaa haa godhu. Ati Efraataa keessatti nama jabaa, Beetlihem keessatti immoo beekamaa ta'i.

¹² Karaa sanyii WAAQAYYO dubartii dargaggeettii kana irraa siif kennuutiin maatiin kee akkuma maatii Faares isa Taamaar Yihuudaadhaaf deesse sanaa haa ta'u."

Hidda Dhaloota Daawit

4:18-22 kwf - 1Sn 2:5-15; Mat 1:3-6; Luq 3:31-33

¹³ Kanaafuu Bo'eez Ruutin fudhatee niitii godhate. Ishee wajjinis ciise; WAAQAYYOS akka isheen ulfooftee ilma deessu ishee gargaare.

¹⁴ Dubartoonnis Naa'omiiniin akkana jedhan; "WAAQAYYO inni nama si dhaalu si hin dhabsisiin sun haa eebbifamu. Guutummaa Israa'el keessattis inni maqaa haa qabaatu!

¹⁵ Innis jireenya kee ni haaromsa; bara dulumaa keetiittis si soora. Niitiin ilma keetii isheen si jaallattu kan ilmaan torba siif caaltu sun isa deesseertiitii."

¹⁶ Naa'omiinis mucicha fuutee hammatte; gud-diftuu isaa illee taate.

¹⁷ Dubartoonni ollaas, "Naa'omiin mucaa argatte" jedhan. Maqaa isaas Oobeedi jedhan. Inni akaakayyuu Daawit, abbaa Issee.

18 Egaa hiddi dhaloota Faares kanaa dha:

Faares abbaa Hezroon;

19 Hezroon immoo abbaa Raam;

Raam abbaa Amiinaadaab;

20 Amiinaadaab immoo abbaa Nahishoon;

Nahishoon abbaa Salmoon;

21 Salmoon immoo abbaa Bo'eez;

Bo'eez immoo abbaa Oobeedi;

22 Oobeedi immoo abbaa Isseey;

Isseey immoo abbaa Daawit.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi’aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa’ e tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269